

Nu skal du arbejde med ...

Sætningstyper

NIVEAU 1

OPGAVE 1

Hovedsætninger

En sætning, der *kan* stå alene og give mening i sig selv, kalder vi en *hovedsætning*.

Eks.: *Hunden gør højt.*

X O

En hovedsætning er altså en *selvstændig sætning*.

Når vi finder de forskellige led i en sætning, kaldes det "*at analysere*" sætningen.

Hovedsætninger – selvstændige sætninger

Analysér hovedsætningerne, og sæt **O** og **X**.

Hun går til spring med sin hest.

Den er dygtig til at springe.

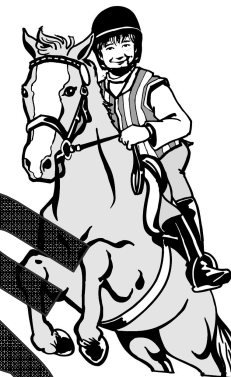
Bussen standser ved alle stoppesteder.

Passagererne stiger ud. Flyet flyver til København.

Drengene i klassen spiller bordtennis, og pigerne julemærker til jul.

Vi holder konfirmation til foråret. Hunden gøede ad postbudet.

Han satte cyklen op ad stakken.

OPGAVE 2

Helsætninger

En helsætning går fra punktum til punktum.

En helsætning kan derfor bestå af mere end én sætning.

Eks.: *Hunden gør højt, fordi den er bange.*

Helsætningen her består af to sætninger adskilt af et komma.

Helsætninger med hovedsætninger

Skriv ud for hver sætning, hvor mange sætninger den består af.

- Vi tager bus til Esbjerg, og bagefter skal vi til lege til Ulfborg.
- Han er bange, fordi han tænker, at måske kommer han køber noget.
- Du skal huske at lukke døren, når du går ud.
- Efter frokost på lejrskolen, var vi på købscenter, og vi gik hurtigt til køjs.
- Før vi spiser, varmer vi op, så vi ikke overbelaster vores muskler.
- Man tænder computeren, som står på gulvet, fordi den er helt ny.

OPGAVE 3

Ledsætninger

En sætning, der *ikke* kan stå alene, kaldes en *uselvstændig sætning* eller *ledsætning*.

Vi bruger "*ikke-reglen*" til at finde ledsætning og hovedsætning.

Hovedsætning eller ledsætning?

Hovedsætning eller ledsætning? Hvis du har tvivl om, om sætningerne skal vi undersøge nærmere, inden vi kan afgøre, hvilken type sætning det er.

"Ikke-reglen":

En *ledsætning* (uselvstændig sætning) kendes på, at man kan indsætte ordet "*ikke*" *efter* udsagnsled og grundled.

I en *hovedsætning* (selvstændig sætning) indsættes "*ikke*" *efter* udsagnsled og grundled.

Prøvetekst og "ikke-reglen"

Indsæt "*ikke*" *efter* "*ikke-reglen*" i sætningerne i opgave 2. Sæt streg under alle ledsætninger.

Tjek derefter hovedsætningerne i opgave 1 med "*ikke-reglen*".